

# Přijímací zkoušková minima-proti a pro

LVII. Akademické fórum

Praha, 11. prosince 2014

RNDr. Dag Hrubý, M. M.

# Οὐδείς ἀγεωμέτρητος εἰσίτω



# Vzdělávací politika



Marie Terezie 28. září 1770

„Schulwesen ist und bleibt allzeit ein Politicum“

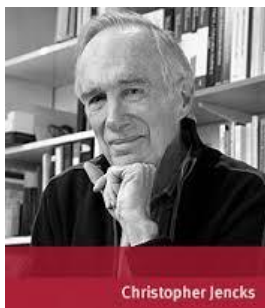
**6. 12. 1774** zavedení povinné školní docházky – 240. výročí

60% MZ/požadavky

# Efektivita škol



L. B. Johnson, 1908-1973



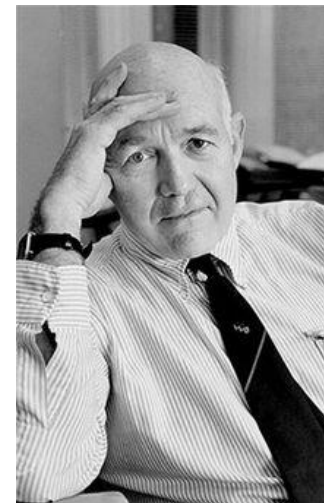
Christopher Jencks

V 60. letech, z podnětu prezidenta Johnsona, uskutečněna rozsáhlá studie zaměřená na rovnost v přístupu ke vzdělávání. Tým vědců v čele s J. S. Colemanem. Výzkumu se zúčastnilo:

- 640 000 žáků
- 60 000 učitelů
- 4 000 škol

Výsledky výzkumu zveřejněny v roce 1966.

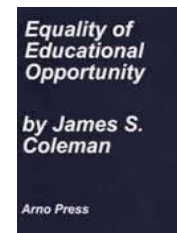
Nejvíce citovaným zjištěním Colemanovy zprávy bylo, že školní faktory vysvětlují pouze okolo 10 % variace ve výsledcích žáků. Z 90% jsou výsledky žáků závislé na rodinném zázemí a zčásti také na vrstevnické skupině.



James Samuel Coleman, 1926-1995

Colemanova zpráva je podle odborníků jednou z patnácti nejvlivnějších knih zabývajících se otázkami vzdělávání vydaných v letech 1950-2002. Colemanovu zprávu rozšířil Christopher Jencks (1972). Závěry Jenckse:

- školy mohou jen málo přispět ke snižování propastí mezi bohatými a chudými studenty
- školy nemohou výrazně přispět ke snižování rozdílů ve výsledcích různě nadaných studentů
- výsledky žáka jsou primárně závislé na jeho rodinném zázemí
- neexistují přesvědčivé důkazy, že by školní reforma mohla zvýšit vliv školy na výsledky žáků



# Vzdělávací politika



**Otázka: Jaké je hodnocení vzdělávací politiky ČR jako vědního oboru?**

Úrovně vzdělávací politiky: **Globální, Nadnárodní, Národní, Kraje, Obce**

Evropská unie nemá právo zasahovat přímo do národní vzdělávací politiky, avšak stále více ji ovlivňuje. (Vydávání strategických dokumentů, které jsou jednotlivým zemím EU **doporučovány**.)

**Otázka: Jak lze hodnotit vzdělávací politiku na úrovni krajů v oblasti středních škol?**

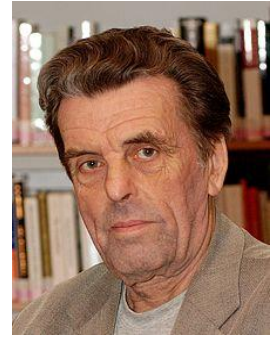
## **Aktéři vzdělávací politiky:**

- zvolení politici
- školská administrativa
- učitelé a jejich organizace
- rodiče a jejich organizace
- žáci a studenti
- církve
- **zaměstnavatelé**
- **školští experti**

**Otázka: Na základě jakých nálezů jsou činěna rozhodnutí o vzdělávání v ČR?**

**Otázka: Kdo jsou školští experti v ČR?**

# MŠMT-25 let poté



# Problémy českého školství

- Neexistence národního kurikula
- Normativní způsob financování
- Druhý stupeň základní školy
- Profesní standard učitele, Kariérní řád
- Maturitní zkoušky
- Nadprodukce strategických dokumentů
- Kurikulární reforma (RVP, ŠVP)
- Pedagogická věda
- Vzdělávací politika

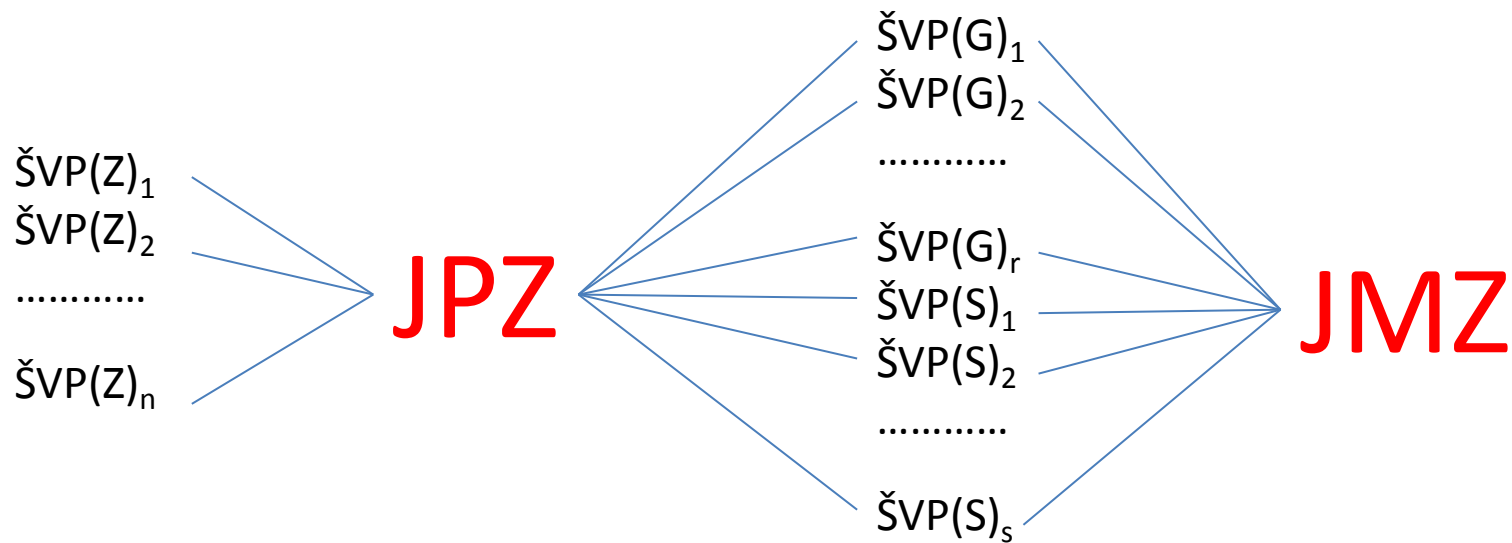
**„Na naši fakultu přijímáme všechny, kdo projdou vrátnicí a umí se podepsat.“**

*Zdroj: docent XY na jednání v Senátu dne 11. června 2013*

*Ve sněmovně bylo ten den přítomno asi sto lidí a ani jeden člověk se nezasmál. Byl jsem přítomen a také jsem se nesmál.*

**Otázka: Kdy předloží MŠMT veřejnosti **Národní program vzdělávání**, tak jak mu ukládá zákon (§ 3, odst. (1), zákon č. 561/2004 Sb., ze dne 24. září 2004)?**

# Jednotné a různé



RVP ZV

RVP G, RVP SOV

Základní učivo, kmenové učivo, **minimum**, standard, kánon vědění,...

**Otázka: Na základě jakých analýz bylo rozhodnuto o JPZ a JMZ?**

(JMZ silně připomíná události z roku 1973)



# Školství v ČR v roce 2014

Školní rok 2013/2014

Škola	Počet škol	Žáci/stud.	Naplněnost
-------	------------	------------	------------

Mateřská škola	5085	363 568	89%
----------------	------	---------	-----

Základní škola	4095	827 654	61%
----------------	------	---------	-----

z toho jen 1. stupeň	1380		
	2705 (JPZ)		

<u>Střední škola</u>	<u>1331</u>	<u>448 792</u>	<u>57%</u>
----------------------	-------------	----------------	------------

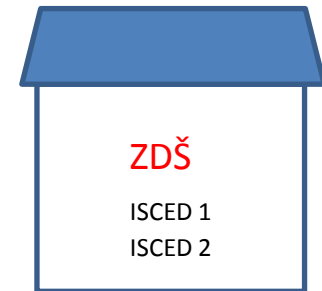
z toho gymnázia	366		
podíl odborné vzdělávání v ČR	<b>73%</b>	OECD 46%	

<u>Vysoká škola</u>	<u>72</u>	<u>368 304</u>	
---------------------	-----------	----------------	--

z toho veřejné	26	UK - 48 200 studentů, MU - 37 351 studentů, ... , AVU 328 studentů
----------------	----	--

státní	2	
--------	---	--

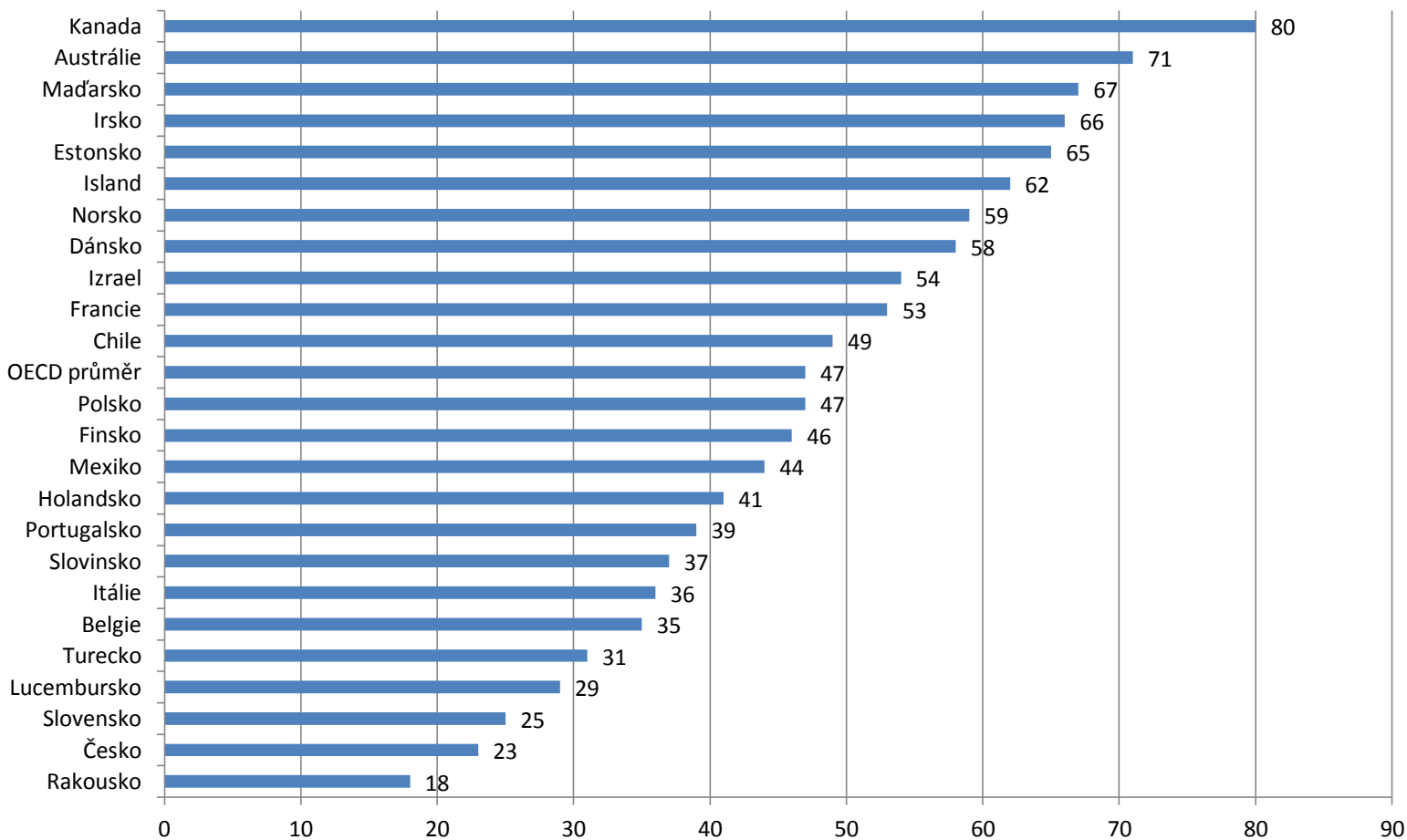
soukromé	44	UJAK- 6603, ..., Vysoká škol realitní – 14 studentů, Rašínova vysoká škola – <u>7</u> studentů
----------	----	--



**Otázka: Existuje souvislost mezi JPZ a naplněností středních škol?**

# Podíl absolventů všeobecně vzdělávacích programů na úrovni SŠ

*Education at a Glance 2011*



# Žáci v sekundárním vzdělávání v Německu

## Německo

Rozložení počtu žáků v sekundárním vzdělávání 1 vyjádřené v procentech (8. rok školní docházky)  
podle Kultusministerkonferenz 2011 Bundesrepublik Deutschland:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2011
GY	29,4	29,5	29,6	30,1	30,4	30,9	31,5	33,0	34,2	35,4	36,2
RS	24,3	24,4	24,5	24,5	25,2	25,8	26,0	26,2	26,4	25,8	24,0
HS	22,4	22,7	22,8	22,4	22,5	22,5	21,8	20,4	19,3	17,6	15,3
IGS	9,2	8,9	8,7	8,7	8,6	8,5	8,2	8,4	8,7	8,9	11,2
SB	9,3	8,9	8,7	8,5	7,7	6,3	6,6	6,3	6,1	7,1	8,3
FS	4,9	5,2	5,2	5,4	5,0	5,3	5,2	5,0	4,5	4,5	4,2
FW	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8

GY - Gymnasium, RS – Realschulen, HS – Hauptschulen, IGS - Integrierte Gesamtschulen,  
BS - Schularten mit mehreren Bildungsgängen, FS – Förderschulen, FW - Freie Waldorfschulen

V Německu navštěvovalo v roce 2011 víceleté gymnázium **36,2%** žáků.

# Nově přijatí žáci ve středním vzdělávání v ČR

Střední vzdělávání v ČR ve školním roce 2013/2014. Data v denní formě studia a bez nástavbového studia.  
Zdroj: databáze MŠMT.

<u>Žáci (včetně žáků nižších gymnázií)</u>	Počet	Podíl
Střední vzdělávání a střední vzdělávání s výučním listem	33 404	32,3%
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou	69 962	67,7%
<b>z toho</b>		
Gymnázia	23 141	22,4%
z toho víceletá gymnázia	11 264	10,9%
čtyřletá gymnázia	11 877	11,5%
Střední odborné vzdělávání s maturitní zkouškou	46 821	45,3%
<b>Celkem nově přijatí ve středním vzdělávání</b>	<b>103 366</b>	

<u>Žáci (v populaci 15-18 let, po odečtení žáků nižšího stupně VG)</u>		
Střední vzdělávání a střední vzdělávání s výučním listem	33 404	36,2%
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou	58 698	63,8%
<b>Celkem nově přijatí ve středním vzdělávání</b>	<b>92 102</b>	

Otázka: Jak interpretovat podíl 32,3%?

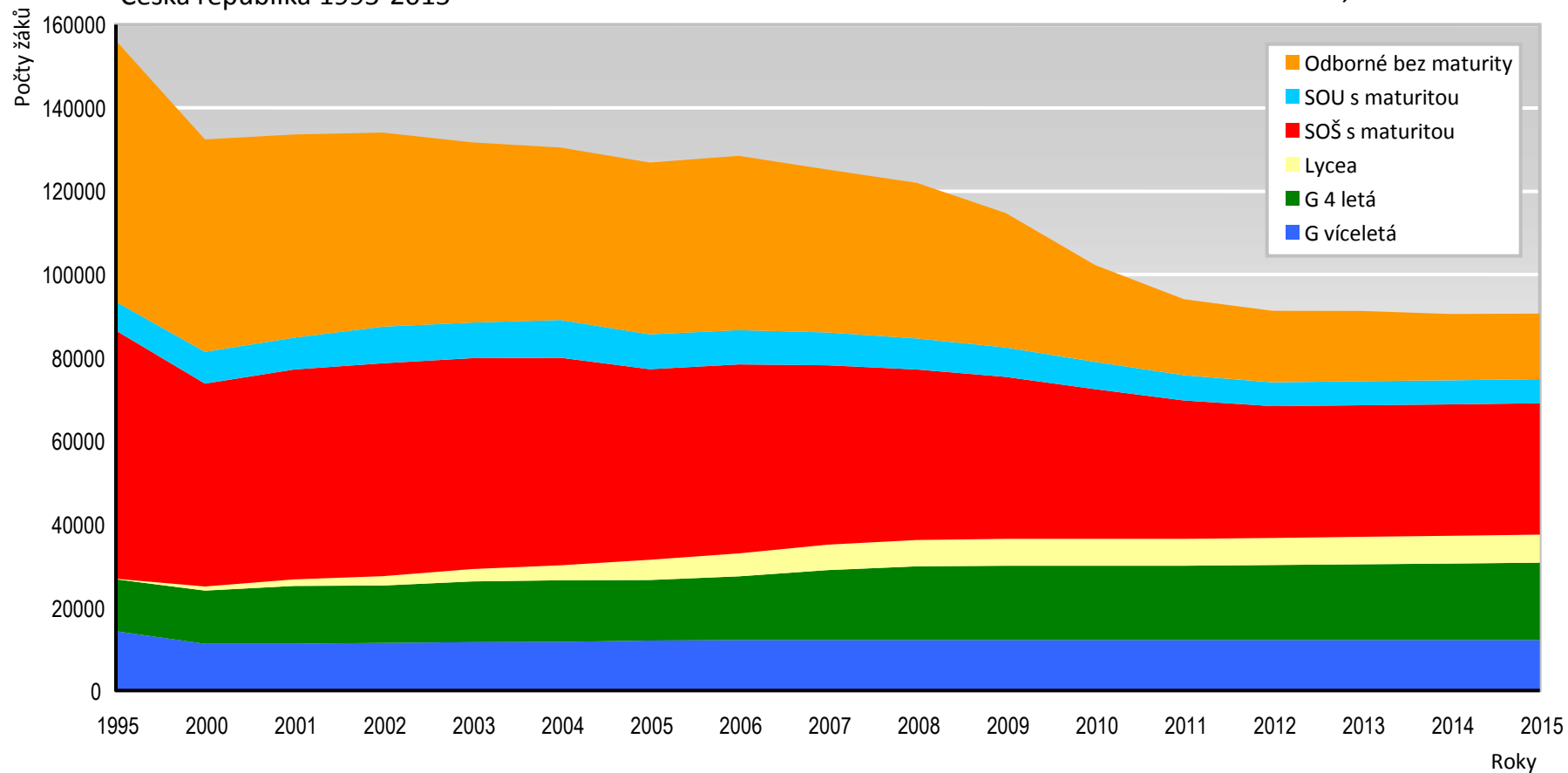
Otázka: Mají konat žáci 4. ročníku G8 a 3. ročníku G6 přijímací zkoušku?

# Žáci přijatí na střední školy

Česká republika 1995-2015

Zdroj: Perspektivy středního vzdělávání Nová rizika a nové příležitosti

Jan Koucký a Jan Kovařovic



# Úspěšnost v 1. kole přijímacího řízení

Střední vzdělávání v ČR ve školním roce 2013/2014. Data v denní formě studia. Zdroj: databáze MŠMT.

Gymnázium	Počet podaných přihlášek	Počet přijatých	Podíl
<b>Celkem</b>	<b>50 208</b>	<b>28 004</b>	<b>55,8%</b>
z toho G4	23 000	15 517	67,5%
G6	5 423	2 472	45,6%
G8	21 785	10 015	46,0%

## Zpráva OECD o hodnocení vzdělávání v České republice (2012)

- nabídka všeobecně vzdělávacích programů je nedostatečná
- velké množství žáků vstupuje nedobrovolně do odborného vzdělávání
- přístup ke všeobecnému vzdělávání je přímo určen zřizovatelem (kraji) a nepřímo MŠMT
- mnoho žáků v odborných programech by mohlo nastoupit do náročnějších vzdělávacích programů
- **omezený přístup žáků k programům všeobecného vzdělávání odpovídá do značné míry názoru v některých kruzích, že k udržení kvality gymnázií je nutné je vyhradit pro úzkou elitu**

Otázka: Jaké cíle sleduje vzdělávací politika ČR v oblasti středního všeobecného vzdělání?

Otázka: Jaké postavení mají gymnázia ve vzdělávací politice krajů?

Otázka: Jak přispějí JPZ k rozvoji všeobecného vzdělávání v ČR?

# Absolventi ve školním roce 2013/2014

Střední vzdělávání v ČR ve školním roce 2013/2014. Data v denní formě studia. Zdroj: databáze MŠMT.

<u>Vzdělání</u>	<u>Absolventi</u>	<u>Podíl</u>
Střední vzdělávání	567	0,6%
Střední vzdělávání s výučním listem	24 994	26,1%
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou	66 789	69,9%
<i>z toho absolventi gymnázií</i>	22 686	<i>23,7%</i>
<i>SOS, SOU</i>	44 103	<i>46,2%</i>
<u>Nástavbové studium</u>	<u>3 238</u>	<u>3,4%</u>
Celkem	95 588	

# Nezaměstnanost absolventů

k 30. dubnu 2014

Zdroj: Úlovec, M., Vojtěch, J.: *Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2014. Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Praha 2014.*

Vzdělání	Obory	Míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů
Nástavbové vzdělání	L/5	18,5%
Střední s výučním listem	E, H	17,8%
Střední s MZ a odborným výcvikem	L/0	14,2%
Střední odborné s MZ	M	11,6%
Vyšší odborné vzdělání	N	10,2%
Gymnaziální vzdělání	K	4,4%

Vzdělání	Obory	Míra nezaměstnanosti všech absolventů
Nástavbové vzdělání	L/5	14,3%
Střední s výučním listem	E, H	14,4%
Střední s MZ a odborným výcvikem	L/0	11,4%
Střední odborné s MZ	M	9,0%
Vyšší odborné vzdělání	N	7,3%
Gymnaziální vzdělání	K	3,1%

**Otázka: Jaký je důvod vysoké nezaměstnanosti v oborech L/5, E, H, L/0?**

**Otázka: Jaký přínos lze očekávat od jednotné přijímací zkoušky z pohledu nezaměstnanosti absolventů?**



# Podíl neúspěšných maturantů podle typů škol v roce 2014

• Gymnázia	3,3 %
• Lycea	9,5 %
• Střední odborné školy tech. a ekonomické	15,8 %
• Střední odborné školy ostatní	25,7 %
• Střední odborné učiliště (bez nástaveb)	37,3 %
• Nástavbové studium	44,8 %

Otázka: Co je příčinou neúspěchu SOŠ, SOU a NS u společné části maturitní zkoušky?

Otázka: Na základě jaké analýzy bylo rozhodnuto o jednotné maturitě pro všechny druhy středních škol?

Otázka: Jaký vliv na úroveň společné části maturitní zkoušky lze očekávat od zavedení jednotných přijímacích zkoušek na střední školy s maturitními obory?

# Konkurenceschopnost

Konkurenceschopnost je jak boží milost.  
Člověk ji buď má, anebo nemá. Ti, kdo mají,  
budou spaseni. Ti však, kdo zhřešili  
nekonkurenceschopností, budou zatraceni.

*Ricardo Petrella*

# Neoliberalismus

- typická forma současné governmentality
- **governmentalita** (Foucaultův termín)  
strategie vládnutí spojující určitý typ mentality se specifickými technologiemi moci
- **neoliberalismus** — specifický diskurs, v jehož rámci dochází k propojení ekonomického a politického uvažování, přičemž ekonomický zřetel je primární



Michel Foucault  
(\* 1926 Poitiers – † 1984 Paříž)



bitva u Poitiers/Tours, 732 n. l.  
Karel Martel zastavil arabskou invazi do  
Evropy

# Neoliberální přístup k edukci

*„Všude vidíme drtivý tlak na to, aby se škola proměnila v tvrdě řízený podnik s předem danými procesními i cílovými standardy, v němž se vyučování a učení dětí stává výrobkem. Taková proměna školství nás odpuzuje, kvůli tomu jsme do školství nenastupovali. Půjdeme raději pracovat přímo do skutečných výrobních podniků a za tomu odpovídající mzdy!“*

Z diskuzí [A. Kohna](#) s učiteli v amerických odborných učitelských časopisech.



Alfie Kohn, \*1957

# Riziko neoliberálního přístupu k edukaci

- z pohledů liberálních ekonomů není výchova a vzdělávání lidí „nic než poskytování služeb“
- na tyto služby se nekriticky aplikují poznatky z neoliberální ekonomie a nového managementu
- ve školství nestačí prosazovat jen kritéria transparentnosti, prokazatelného okamžitého přínosu, kontroly kvality, ...
- lidé nemají být připravováni výhradně pro „aktuální potřeby společnosti“
- potenciální zaměstnavatelé by neměli mít poslední slovo v odborných záležitostech
- tendence prosazovat, aby učební plány, cíle, vyučovací postupy a výstupní dovednosti odpovídaly momentálním požadavkům trhu práce

# Neoliberální trojúhelník

školy jsou tlačeny k **akontabilitě**, jejímž orientačním bodem jsou státem definované **standards**, dosahování těchto standardů je ověřováno prostřednictvím **evaluace**

v jistém smyslu jsou školy manipulovány, přičemž tato manipulace je skryta pod nánosem specifického diskurzu

diskurz o autonomii škol kryje skutečnost, že *stát přenáší na školy zodpovědnost za vzdělávací výsledky žáků*, což enormě zvyšuje tlak na jejich práci

Ačkoli některé termíny užíváme zcela samozřejmě, jako by byly neutrální a „přirozené“, jde o pojmy ukotvené v jisté ideologii a to s sebou nese jisté důsledky. Hovoříme-li například o akontabilitě škol a o nutnosti evaluovat jejich práci, ocitáme se v samém srdci neoliberálního diskurzu.

# Neoliberální trojúhelník

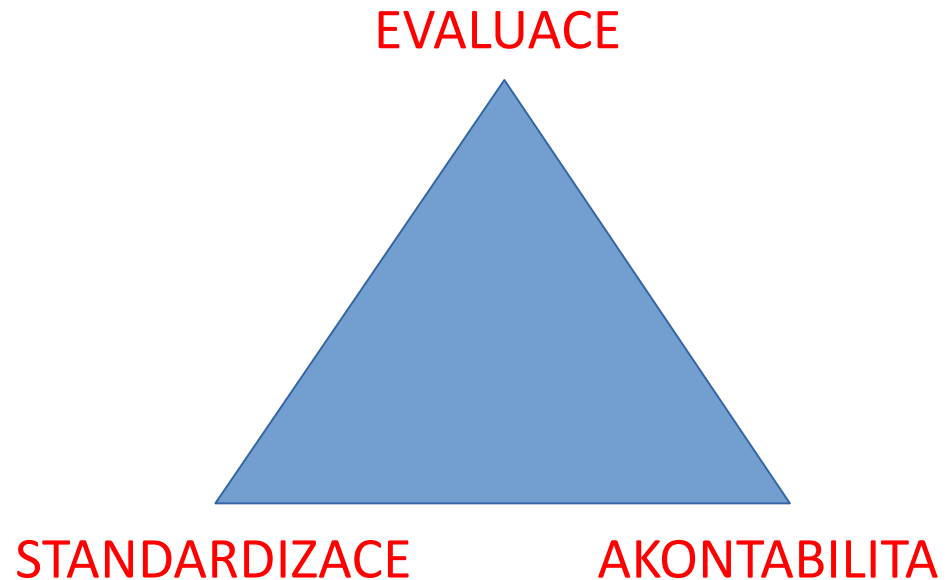
trojice neoliberálních technik typických pro výkon politické moci v současnosti

**Akontabilita** – adresná zodpovědnost pedagogů nebo celých edukativních institucí za kvalitu i kvantitu jejich služeb, ochota, schopnost a dovednost složit účty ze své edukativní aktivity

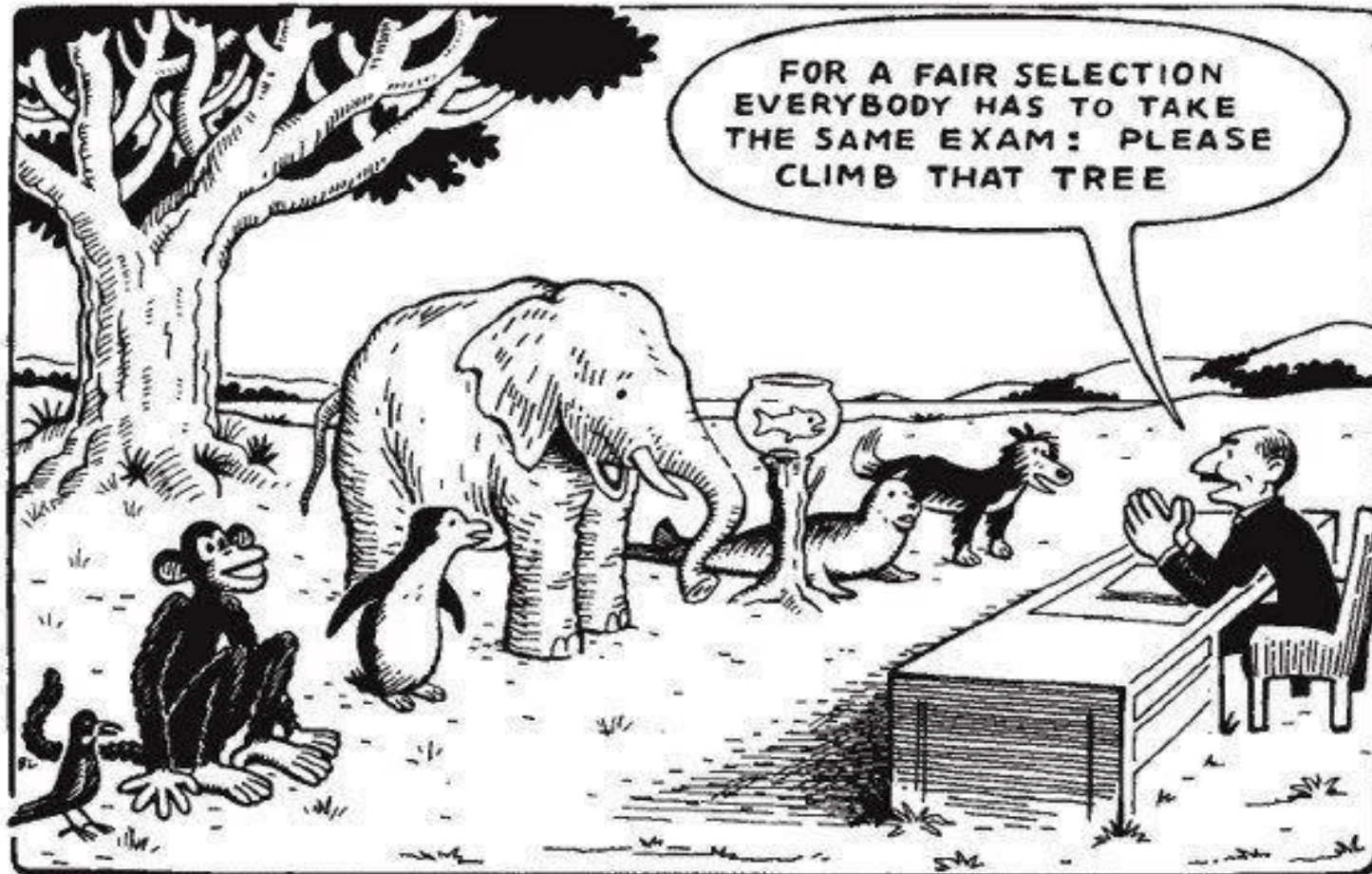
prof. PhDr. Branislav Pupala, CSc.



doc. PaedDr. Ondrej Kaščák, PhD.



# Problém hodnocení





# PISA



*dr. Rudolf Messner, uni-Kassel*

- *Messner* varuje před tím, aby se výsledky výzkumu PISA využívaly jako měřítko celkové kvality školy a všeobecného vzdělání
- zdůrazňuje, že je třeba reflektovat limity výzkumu PISA s ohledem na literárně estetickou a sociálně politickou dimenzi školního vzdělávání
- ve výzkumu PISA nejsou vůbec zastoupeny některé významné oblasti školního vzdělávání
- PISA se vztahuje na věcně intelektuální dimenzi oborů, zatímco jejich etickou a kritickou dimenzi téměř vůbec netematizuje

*dr. Hans-Werner Fuchs, Zeitschrift für Pädagogik (2003)*

Auf dem Weg zu einem Weltcurriculum? Zum Grundbildungskonzept von PISA und der Aufgabenzuweisung an die Schule.

- OECD jako nositel výzkumu PISA dává přednost hledání ekonomických souvislostí vzdělávání před sledováním jeho aspektů společenských nebo kulturních
- v diskusích kolem výzkumu PISA se málokdy bere ohled na školu s jejími úlohami a na kurikulum
- jedním z problémů, o kterém se v souvislosti s mezinárodními srovnávacími výzkumy diskutuje, je určité zúžení pojmu vzdělání
- v německém chápání pojmu vzdělání je důležitá konfrontace s materiálně definovanými obsahy



*Dr. H. W. Fuchs, Hamburg*

# PISA



*Svein Sjøberg, uni-Oslo*

Není mezinárodní srovnávací výzkum PISA

„pedagogickým buldozerem ve službách globalizace a společných norem“?

# Plošné testování žáků 5. a 9. tříd

Ukázka vzdělávací politiky ČR v praxi.

- 2010 rozhodnutí o plošném testování, MŠMT, vláda, ESF, 300 mil.
- 2011 pilotáž v prosinci
- 2013 testováno 3 759 škol, 166 250 žáků
- do těžší verze matematiky se dostalo 21% žáků
- ČŠI oznamuje, že každoroční testování nepřináší žádné nové informace
- ČŠI navrhuje plošně testovat jednou za čtyři roky
- 2013 plošné testování žáků 5. a 9. tříd není podle odborníků potřeba
- podle stínového ministra školství je to nesmysl
- 2014 je plošné testování zrušeno

Otázka: Jakou máme jistotu, že JPZ nedopadnou podobně?

Otázka: Využije CERMAT poznatků a dat z plošného testování žáků 5. a 9. tříd?

# Listina lidských práv a svobod

## Čl. 33

- (1) Každý má právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, kterou stanoví zákon.
- (2) Občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopností občana a možností společnosti též na vysokých školách.
- (3) Zřizovat jiné školy než státní a vyučovat na nich lze jen za podmínek stanovených zákonem; na takových školách se může vzdělání poskytovat za úplatu.
- (4) Zákon stanoví, za jakých podmínek mají občané při studiu právo na pomoc státu.

# Česká školní inspekce

Zdroj: <http://www.csicr.cz/> Čj.: ČŠIG-2519/14-G21



## Výsledky inspekčního zjišťování na téma

### „Jednotné přijímací zkoušky ve středních školách s maturitními obory“

Osloveno 4 985 škol, odpovědělo 3653 škol, návratnost 73,3%, výsledky lze považovat za reprezentativní.

Otázky: (Na otázky odpovídali ředitelé základních a středních škol, uvedeny pouze kladné odpovědi.)

1. Souhlasíte s tím, aby součástí přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou byla povinná přijímací zkouška?  
ŘZŠ: 94,2%                                       ŘSŠ: 75,9%
2. Myslíte, že v případě povinné přijímací zkoušky by bylo vhodné, aby jejím zadavatelem byl stát (státní instituce), tedy aby bylo připraveno jednotné zadání?  
ŘZŠ: 75,2%                                       ŘSŠ: 61,1%
3. V případě zavedení povinné jednotné přijímací zkoušky uveďte, z jakých částí by se měla skládat?  
ŘZŠ: Č, M, VSP,...                            ŘSŠ: Č, M, VSP,...
4. Kdo by měl určovat hranici úspěšnosti jednotných přijímacích zkoušek? (MŠMT, ŘŠ, Zřizovatel školy)  
ŘZŠ: 52,2% MŠMT, 44,0% ŘŠ                ŘSŠ: 31,9% MŠMT, **61,0% ŘŠ**
5. Měly by být jednotné přijímací zkoušky jediným kritériem pro přijetí do oborů vzdělání s maturitní zkouškou?  
ŘZŠ: 18,2%                                       ŘSŠ: 12,7%
6. Pokud jste v předchozí odpovědi zvolili „ne“, uveďte, jaká by měla být další kritéria pro přijetí do oborů vzdělání s maturitní zkouškou?  
ŘZŠ: prospěch ze ZŠ, umístění v soutěžích , přijímací zkouška organizovaná školou, která by doplnila JPZ, ...  
ŘSŠ: : prospěch ze ZŠ, umístění v soutěžích, přijímací zkouška organizovaná školou, která by doplnila JPZ , ...
7. Pokud jste v předchozí otázce zvolili d) jiné kritérium, vypište jaké.  
ŘZŠ: talentová zkouška, zkouška podle zaměření školy , zájem o obor, motivace, pohovor, .... ostatní pod 10%  
ŘSŠ: zájem o obor, motivace, talentová zkouška, zájmové aktivity odpovídající zvolenému oboru, pohovor, ... ostatní pod 10%

# Srovnání se zahraničím

- Finsko



přijímá se na základě prospěchu a kritérií, které si stanovuje sama škola

- Švédsko



rozhodují známky a rozsah a kvalita studia na základní škole

- Polsko



přijímá se na základě kompetenčních testů

- Německo



přijímá se na základě průměru známek, žáci si mohou zvolit alternativní typ zkoušky, výběrový proces probíhá až během studia

- V. Británie



silný vliv testů, které ale žák může skládat v termínu, který si zvolí, a u nezávislých zkušebních komisí, které připravují i podobu zkoušek

- Francie



plošné organizované testy, nehrají roli v přijímacím řízení

# Srovnání se zahraničím

- **Dánsko**



přijímá se na základě závěrečné zkoušky v posledním ročníku základní školy a doporučení ke studiu

- **Irsko**



na střední školu jsou žáci přijímáni bez přijímacích zkoušek po konzultaci rodičů s vedením školy

- **Lucembursko**



na lyceum se přijímá na základě národní zkoušky ve 12 letech

- **Nizozemsko**



o přijetí na střední školu rozhoduje přijímací komise školy na základě doporučení ředitele základní školy, předchozího prospěchu nebo výsledku vstupní zkoušky

- **Portugalsko**



požadavky pro přijetí se liší podle oboru, většinou je požadováno absolvování devíti let školní docházky, ale v některých oborech mohou studovat i žáci, kteří devítiletou docházku nedokončili

# Srovnání se zahraničím

- Řecko



přijímá se na základě závěrečné zkoušky v posledním ročníku základní školy a doporučení ke studiu

- Španělsko



na střední školu jsou žáci přijímáni bez přijímacích zkoušek po konzultaci rodičů s vedením školy

- Rakousko



k přijetí na nižší gymnázium je nutné závěrečné vysvědčení ze základní školy a školní zpráva s pozitivním hodnocením, předpokladem přijetí na střední odborné školy je složení přijímací zkoušky



# Srovnání se zahraničím

- Slovensko



ke studiu studijního oboru není možné přijmout žáka bez přijímací zkoušky

- ke studiu studijního oboru střední odborné školy bude možné přijmout bez přijímací zkoušky jen žáka, který v celoslovenském testování žáků devátého ročníku základní školy dosáhl v každém předmětu samostatně úspěšnost aspoň 90%
- **přijímání do G4** – průměrný prospěch z povinných předmětů (bez výchov) na konci druhého pololetí 8. ročníku a na konci prvního pololetí 9. ročníku nesmí být horší než **2,0** a splnit podmínky přijímacího řízení
- **přijímání do G8** – ke studiu může být přijato pouze **5%** absolventů základní školy, § 64, odst. (4), přijímací zkouška povinná
- **přijímání do úplného středního odborného vzdělávání**- průměrný prospěch z povinných předmětů (bez výchov) na konci druhého pololetí 8. ročníku a na konci prvního pololetí 9. ročníku nesmí být horší než **2,75** a splnit podmínky přijímacího řízení

# Stanovisko výboru SUMA JČMF

SUMA JČMF podporuje návrh MŠMT zavést jednotné přijímací zkoušky na všechny obory s maturitní zkouškou

- neexistuje jednotný srovnatelný výstup ze základních škol
- nepodařilo se prosadit celoplošné testování v průběhu základního vzdělávání
- je nutné zajistit státem garantovanou nepodkročitelnou hranici zvládnutí učiva základní školy v základních oblastech vzdělání (český jazyk a matematika) alespoň u žáků, kteří mají zájem studovat maturitní obory
- jsme přesvědčeni, že jednotné přijímací zkoušky na obory s maturitní zkouškou budou tuto funkci splňovat
- pomocným materiálem pro žáky a rodiče může být Katalog požadavků, který by stanovil nepodkročitelnou hranici vědomostí z každého zkoušeného předmětu (nikoli v součtu)
- lze předpokládat, že stanovený cíl bude žáky i učitele motivovat k výkonu
- je ovšem třeba, aby byl stanovený cíl jednotný a nepodléhal lokálním zájmům (jako jsou např. snaha o dobrou klasifikace žáků základní školy, naplněnost střední školy – boj o žáky apod.). Tato situace zároveň podpoří kvalitnější přípravu všech žáků, bez ohledu na další vzdělávací cestu žáků.
- věříme, že po vyhodnocení letošního pilotního ověřování jednotných přijímacích zkoušek bude následovat iniciativa, která upraví legislativní prostředí tak, aby měl ředitel střední školy možnost, stejně jako u profilové maturitní zkoušky, doplnit státem zadané přijímací zkoušky vlastními požadavky, které zohlední specifika dané školy (např. talent, jazykové dovednosti apod.)
- k úvaze dáváme možnost 2 termínů zkoušek s tím, že by se žákům započítal lepší výsledek a tím se eliminovalo nebezpečí momentálního selhání žáka u přijímací zkoušky (tedy že výkon v jednom dni ovlivní „celý život“ žáka.

# Politici a experti

Technické nástroje měření a porovnávání se stávají stále sofistikovanějšími a náročnějšími na porozumění. A tím i stále méně přístupnými laikům, politikům i učitelům. *„To umožňuje expertům ovládnout politický prostor a nahradit potřebnou politickou debatu expertním hlediskem a diskurzem. Politici jsou stále více ovládáni experty, kteří legitimizují určování problémů ve vzdělávání i způsoby jejich řešení. Lidé působící v politickém prostoru se často pokoušejí využívat výzkumníků, kteří se považují za experty, aby legitimizovali svou politiku. A dokonce, aby vysvětlili těm, kteří protestují, že se mýlí, a že nemají právo podílet se na debatě, protože věda je přece jediným neutrálním arbitrem stojícím nad všemi konflikty zájmů.“* (Rochex, 2006)

Většina kritiků šetření PISA se shoduje, že popsaná situace navíc vede k obrovským zjednodušením v pojetí vzdělávání a značně snižuje kvalitu interpretací dat získaných nákladnými a propracovanými postupy. **Dnes jako by se pedagogický výzkum bál překročit hranici politicky korektního konsenzu, který říká, že vzdělávací politiku nelze radikálně kritizovat, ale pouze zefektivňovat.**

# Literatura

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR (2011-2015). MŠMT, č. j.: 20271/2010-20.
- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020. Usnesení vlády ČR č. 538 ze dne 9. července 2014.
- Školský zákon č. 561/2004 Sb., ze dne 24. září 2004.
- Rozvojový program na podporu odborného vzdělávání v roce 2014. Č. j.: MŠMT-1796/2014 ze dne 3. března 2014.
- Vyhláška, kterou se stanoví podrobnosti přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách. MŠMT, č. 671/2004 Sb.
- Celostátní testování žáků v Evropě: Cíle, organizace a využití výsledků. EACEA 2009, ÚIV 2010.
- Jednotné přijímací zkoušky v SŠ s maturitními obory ... . Česká školní inspekce, Praha, červen 2014.
- Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě. ET 2020, Rada EU ze dne 12. května 2009.
- Výhled vzdělávací politiky: Česká republika. Studie OECD. Zdroj: Česká školní inspekce.
- Kalous, J.: Teorie vzdělávací politiky. ÚIV, Praha 1997.
- Kalous, J., Veselý, A. ed.: Teorie a nástroje vzdělávací politiky. Karolinum, Praha 2006.
- Kalous, J., Veselý, A. ed.: Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu. Karolinum, Praha 2006.
- Kalous, J., Veselý, A. ed.: Vybrané problémy vzdělávací politiky. Karolinum, Praha 2006.
- Brdek, M., Vychová, H.: Evropská vzdělávací politika. ASPI, Praha 2003.
- Walterová, E. a kol.: Úloha školy v rozvoji vzdělanosti. Paido, Brno 2004.
- Walterová, E. a kol.: Dva světy základní školy. Úskalí přechodu z 1. na 2. stupeň. Karolinum, Praha 2011.
- Walterová, E., Černý, K., Greger, D., Chvál, M.: Školství-věc (ne)veřejná? Karolinum, Praha 2010.
- Dvořák, D., Starý, K., Urbánek, P., Chvál, M., Walterová, E.: Česká základní škola. Vícepřípadová studie. Karolinum, Praha 2010.
- Kasíková, H., Straková, J.: Diverzita a diferenciacce ve vzdělávání. Karolinum, Praha 2011.
- Slavík, J.: Hodnocení v současné škole. Portál, Praha 1999.
- Kašćák, O., Pupala, B.: Škola zlatých golierov. Vzdelávanie v ére neoliberalizmu. Slon, Praha 2012.
- Bertrand, Y.: Soudobé teorie vzdělávání. Portál, Praha 1998.
- Petrusek, M.: Společnost a kultura. Vize 97, Praha 2012.
- Průcha, J.: Moderní pedagogika. Portál, Praha 2013.
- Liessmann, K. P.: Teorie nevzdělanosti. Academia, Praha 2006.
- Keller, J., Tvrđý, L.: Vzdělanostní společnost? Chrám, výtah a pojišťovna. Slon, Praha 2008.
- Pinc, Z.: Fragmenty k filosofii výchovy. Oikoymenth, Praha 1999.
- Janík, T. a kol.: Kvalita (ve) vzdělávání. Masarykova univerzita, Brno 2013.

# Literatura (články)

Rýdl, K.: Širší souvislosti rizik potřeby hodnocení kvality v oblasti vzdělávání v Evropě. ŠPÚ 2011

Rýdl, K.: K úskalím celoplošného testování žáků v zahraničí (1). UN č. 4/2004.

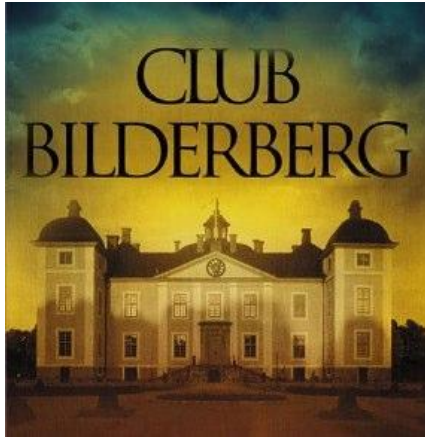
Rýdl, K.: K úskalím celoplošného testování žáků v zahraničí (2). UN č. 5/2004.

Straková, J., Slavík, J.: (Formativní) hodnocení – aktuální téma. Pedagogika, 3/2013.

Žlábková, I., Rokos, L.: Pohledy na formativní a sumativní hodnocení žáka v českých publikacích. Pedagogika, 3/2013.

Hanushek, E. A., Woessmann, L., Zhang, L.: General education, vocational education, and labor-market outcomes over the life-cycle.

# TTIP, BILDERBERG, WEF Davos



# Ekonomický růst

Pokud někdo zastává názor, že na prokazatelně omezené planetě lze provozovat neomezený ekonomický růst, je to dozajista šílenec, nebo ekonom.

Kenneth Boulding

*Zdroj: <http://blisty.cz/art/36399.html>*